

Mänskliga rättigheter i högre utbildning - hur långt har vi kommit?

Solvig Ekblad, Tanja Tomson

Solvig Ekblad, leg psykolog vid Akademiskt primärvårdscentrum, adjungerad professor vid
Institutionen för Lärande, Information, Management och Etik,

Karolinska Institutet. E-post: Solvig.Ekblad@ki.se

Tanja Tomson, docent, Institutionen för Lärande, Information, Management och Etik,

Karolinska Institutet. E-post: Tanja.Tomson@ki.se

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (MR) tillkom för 70 år sen. Deklarationen syftar till att skydda rättigheterna och värna om utsatta grupper i samhället. I vård- och omsorgsprofessionerna tillför rättighetsbaserat arbete och mänskliga rättigheter ett viktigt perspektiv. Sverige har nyligen samarbetat med Kroatien och Portugal i ett projekt med syfte att utveckla arbetet med lärandemål kring MR i högre utbildning. Den svenska delen av projektet koordinerat av Universitetskanslersämbetet, har i ett samarbete med bl. a. Karolinska Institutet fokuserat på att utveckla högskolors arbete med examensmålen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, samt våld mot barn. Resultatet från intervjustudien med goda exempel av utbildningsprogram visar hur mycket och sättet på vilket MR ingår i undervisningen varierar.

The United Nations Declaration on Human Rights (HR) was applied 70 years ago. The Declaration aims to protect the rights and protect vulnerable groups in society. In the health and care professions, rights-based work and human rights provide an important perspective. Sweden has recently collaborated with Croatia and Portugal in a project aimed at developing the work on learning objectives around HR in higher education. The Swedish part of the project coordinated by the Swedish Higher Education Authority, in collaboration with, among others e.g., Karolinska Institutet focused on developing higher education's work on the aims of the examination of men's violence against women and violence in close relationships, as well as violence against children. The results of the interview study with good examples of educational programs show how much and in what way HR is included in the teaching varies.

För drygt 70 år sen, den 10 december 1948 antogs FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna av generalförsamlingen i Palais de Chaillot, Paris. Det var med 48 röster för, 0 emot och 8 blanka. De som röstade blankt var dåvarande Jugoslavien, Polen, Saudiarabien, Sovjetunionen, Sydafrika, Tjeckoslovakien, Ukraina och Vitryssland.

Box 1. Deklarationen om mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna har ett arbetslivsperspektiv

FN:s deklaration är drygt 70 år gammal (Box 1). Att skydda de mänskliga rättigheterna och att värna om utsatta grupper är ett grundläggande samhällsåtgående. Vårdyrken såsom sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, kuratorer, psykologer, läkare och tandläkare är yrkesgrupper som kommer i kontakt med situationer där mänskliga rättigheter kränks eller är i risk. Vårdyrken möter t ex barn som utsatts för våld i eller utanför hemmet och kvinnor i hedersrelaterade relationer. Därför är ett arbetslivsperspektiv viktigt i undervisningen i och med att grundutbildningen ska förbereda studenterna för situationer som de kommer att kunna möta i ett framtida arbetsliv.

Kunskap och medvetenhet om individens rättigheter och det allmännas skyldigheter är centralt för att de ska skyddas och realiseras (SOU 2010:70). Följande värden utgör grunden i yrkesetiken: respekt för den enskildes integritet, att bli likabehandlad, rätten till ett värdigt bemötande samt rätten till delaktighet. Som exempel påtalas i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOU 2014:4) vikten av att yrkesverksamma har kunskap om våld samt förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet. I vård- och omsorgsprofessionerna tillför rättighetsbaserat arbete och mänskliga rättigheter ett viktigt perspektiv, men ansvariga för utbildningen behöver även ta hänsyn till en mångfaldsmedveten pedagogik.

Rapporten om Mångfaldsmedveten pedagogik för universitetslärare (Wickström 2011) konstaterar att mångfaldsarbetet i högre utbildning behöver ta hänsyn till etnisk och social snedrekrytering, och ska analyseras lokalt. Innehållet fokuserar på etnicitet, social bakgrund och religion. Begreppet är flexibelt och kontextuellt och kan nyttjas för att anlägga intersektionella perspektiv på undervisning och lärande, något som även tas upp i FN:s mål för hållbarhet, Agenda 2030. Den teoretiska utgångspunkten är att mänskliga identiteter och tillhörigheter är språkliga sociala konstruktioner som kan skapas, utmanas, påverkas och förändras. Därför ska studenter och lärare tillsammans formulera några ”öppna” lärandemål som tar hänsyn till identiteter, erfarenheter, intressen och perspektiv hos de studerande som de facto går utbildningen. Det finns en

kunskapslucka angående den kunskap som finns kring undervisning om MR såväl i Sverige som inom EU (UKÄ 2015). Rapporten som togs fram var ett sätt att minska kunskapsluckan och implementera goda exempel och i denna artikel ge en sammanfattning (För mer information hänvisas till UKÄ rapporter (2015:25, 2017:11, 2019). Syftet med denna artikel är att mot bakgrund av resultatet kring goda exempel i UKÄ-rapporten (2017) beskriva hur långt vi har kommit när det gäller mänskliga rättigheter i högre utbildning i Sverige.

Bristande kunskap angående undervisning om MR

UKÄs kartlägningsrapport 2015:25 visar att i allmänhet läggs stor vikt vid undervisning kring mänskliga rättigheter. Däremot ingår det inte i lika stor utsträckning undervisning om mäns våld mot kvinnor och våld mot barn i de undersökta utbildningarna. Rapporten uppmärksammar också att kunskap om mänskliga rättigheter bör vara inskriven i utbildningsplaner och kursplaner, det bör finnas lärandemål, studenterna bör examineras och det bör ingå undervisning om områdena både på en teoretisk och praktisk nivå. Bland de goda exemplen som beskrivs i rapporten ingår fem lärosäten (Box 2) som kan bidra med idéer om hur undervisningen kan stärkas. Som exempel nämns att det finns *specifika lärandemål* formulerade med koppling till MR, mäns våld mot kvinnor och/eller våld mot barn, något som främjar kontinuitet i undervisningen. Ett annat exempel är att det sker *examination* i samtliga goda exempel, något som säkerställer inhämtad kunskap och färdigheter hos studenterna. Därtill finns den tydliga *kopplingen mellan undervisning och pågående forskning*. Ytterligare ett exempel är att det äger rum i undervisningen både på *en teoretisk och en mer praktisk nivå med koppling till det framtida yrkeslivet*.

UKÄ drar slutsatsen i sin rapport (2015, sid 48-49) att områdena är eftersatta i undervisningen vilket enligt lärosätena skylls på brist på utrymme i utbildningen och avsaknad av kunskap bland lärare och forskare. Därutöver att

- Läkarutbildningen vid Linköpings universitet (våld mot barn och mäns våld mot kvinnor)
- Tandläkarutbildningen vid Karolinska institutet (våld mot barn)
- Socionomutbildningen vid Linköpings universitet (mänskliga rättigheter, våld mot barn och mäns våld mot kvinnor)
- Förskollärarytbildningen vid Örebro universitet (mänskliga rättigheter)
- Fortbildning inom psykoterapi vid Ericastiftelsen (våld mot barn)

Box 2. Goda utvalda exempel från fem lärosäten (UKÄs rapport 2015:25, sid 36-37)

varken mäns våld mot kvinnor eller våld mot barn utpekats särskilt i examensordningen. UKÄ:s rapport tar upp de fyra viktigaste utvecklingsområden inom området:

1. Undervisning om mäns våld mot kvinnor och våld mot barn bör ingå i de utbildningar, där studenterna i sitt framtida yrke kan komma i kontakt med våldsutsatta personer.
2. Kunskap om de tre områdena bör vara inskriven i utbildningsplaner och kursplaner och det bör finnas konkreta lärandemål för områdena.
3. Det bör ingå examination inom de tre områdena för att lärosätena ska kunna säkerställa att studenterna har fått nödvändig kunskap.
4. Det bör ingå undervisning både på en teoretisk nivå och med koppling till framtida yrkesutövning i relation till respektive område.

Det finns numera ett krav på internationalisering av svenska universitet och detta talar för ett globalt engagemang. Utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor (U 2017:02) vars uppgift har varit att föreslå mål och strategi för internationalisering av universitet och högskolor lämnade sitt del- och slutbetänkande under 2018 (SOU 2018:3 och 2018:78). Engagemanget för mänskliga rättigheter på svenska universitet är dock varierande. Ett avslutat Erasmus+ samarbetsprojekt mellan Sverige, Kroatien och Portugal hade som syfte att utveckla arbetet med lärandemål kring mänskliga rättigheter i högre utbildning.

Erfarenheter från ett EU samarbete

MEHR står för Modernity, Education and Human Rights, och var ett projekt som finansierades av Erasmus+ (Interimsrapport 2018). Den svenska delen av detta projekt som koordinerades av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i samarbete med bl a Karolinska Institutet (KI) hade som fokus att bidra till att utveckla högskolors arbete med examensmålen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, samt våld mot barn. Projektet hade som syfte att sprida goda exempel kring arbetet att utbilda om mänskliga rättigheter såsom t ex lärandemålen utformning, former för undervisning, kurslitteratur rekommendationer, former för examination samt medverkan av studenter. Resultatet från projektet togs upp på en konferens om mänskliga rättigheter i högre utbildning mellan den 19-20 september, 2017. Delar av konferensen sändes via webb-TV. Under konferensen framkom att hur mycket och sättet som mänskliga rättigheter ingår i undervisningen varierar i Sverige. Dag ett vände sig till lärare, forskare, och studenter vid svenska lärosäten, medan dag två bjöds förutom dessa grupper, även yrkesverksam vårdpersonal samt representanter för frivilligföre-

ingar, yrkesförbund och arbetsmarknadens parter. UKÄs rapport (2017:11) är den första i en serie rapporter inom ramen för Erasmus+ inkluderade en enkät till fem olika utbildningsprogram inom vård och omsorg (läkare, sjuksköterskor, psykologer, arbetsterapeuter och socionomer) och som diskuterades under konferensen. De andra studierna analyserade andra delar av det komplexa området mänskliga rättigheter och genomfördes i Portugal och Kroatien.

Metod

Av de svenska universitet och högskolor som hade de aktuella programmen (läkarprogrammet, psykologprogrammet, sköterskeprogrammet, socialt arbete och arbetsterapiprogrammet) gjordes ett urval. Ett frågeformulär distribuerades till alla svenska leverantörer av de fem utbildningsprogrammen som ingår i analysen. Syftet med frågeformuläret var att samla in omfattande information om hur lärandemål om mänskliga rättigheter integreras i läroplanerna för respektive program och vilka metoder som används av lärare och annan personal för att se till att dessa är uppfyllda. Frågeformuläret användes också för att insamla information om program som kan fungera som bra exempel. För att få en fördjupad bild av de goda exemplen samlades ytterligare information genom intervjuer.

Urval

Inklusionskriterier:

Ett urval av självselekterade goda exempel erhöles genom MEHR projektet. Detta ledde till att de universitet som ingick i intervjustudien var de som själva angett sig som goda exempel inom ramen för de tre ämnesområdena. Genom detta urval intervjuades kontaktpersoner från respektive lärosäte.

Exklusionskriterier:

De lärosäten inkluderade i MEHR projektet som inte utgett sig för att vara goda exempel i detta avseende. Av de nio (Box 3) bestämde sig i slutändan två (Sophiahemmet Högskola och Socionomprogrammet, Lunds Universitet) för att inte medverka utan att ange specifik orsak.

Genomförande och narrativ analys

Under juni 2017 genomfördes en intervjustudie (Box 3). Sju semi-strukturerade telefonintervjuer genomfördes av en student på psykologprogrammet vid Karolinska Institutet och intervjun varade mellan 20 och 45 minuter.

Efter transkription av genomförda intervjuer utfördes en kvalitativ innehållsanalys (Dahlgren et al 2007, Graneheim och Lundman, 2004).

Det bör betonas att beskrivningarna av de goda exemplen är baserade på information som hade angivits av programmen genom UKÄ:s frågeformulär och under intervjuerna. Dessutom användes information som fanns tillgänglig på respektive högskolans hemsidor. Inom ramen för studien har det inte varit möjligt att observera eller bedöma om den faktiska undervisningen ägt rum. Detta innebar att de presenterade uppgifterna är baserade på intervjuarnas uttalanden representerandes deras åsikter utan bedömning av författarna till denna rapport.

- Sjuksköterskeprogrammet, Linköpings universitet
- Sjuksköterskeprogrammet, Luleå Tekniska Universitet
- Sjuksköterskeprogrammet, Röda Korsets Högskola
- Läkarprogrammet, Göteborgs universitet
- Läkarprogrammet, Linköpings universitet
- Psykologprogrammet, Linköpings universitet
- Psykologprogrammet, Linnæus universitet

Box 3. Antal intervjuade lärosäten med goda exempel som deltog

Resultat

En pedagogisk styrka som framkom i intervjustudien och som var gemensam för alla de sju lärosätena var att de hade utvecklat specifika lärandemål för minst ett av de aktuella områden (mänskliga rättigheter, mäns våld mot kvinnor, våld i hemmet och våld mot barn) som också examinerades. Tydliga kvalitativa mål och hur dessa ska examineras säkerställde kontinuiteten i lärandet samt att studenterna fick tillgodose önskad kunskap och färdighet. Det fanns en tydlig länk mellan undervisning och aktuell pedagogisk och klinisk forskning inom området.

Det förekom ett uttryckligt intresse bland institutionerna att undervisa inom just dessa områden, vilket naturligtvis bidrar till att täcka dessa områden i undervisningen.

En annan styrka som tydliggjordes under intervjuerna var studenternas uppskattning i hur teorierna länkades till deras framtida yrkespraktik. Detta bedömdes t.ex. via alumni utvärderingar ett år efter programmet avslutats. Ytterligare ett gemensamt område för de flesta av ovanstående program var ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete genom nya kurser där de aktuella ämnen har en mer omfattande del. Vissa av programmen lärde ut dessa områden på ett integrerat sätt genom hela utbildningen (Sjuksköterskeprogrammet,

Linköpings universitet; Sjuksköterskeprogrammet, Luleå Tekniska Universitet; Sjuksköterskeprogrammet, Röda Korsets Högskola; Läkarprogrammet, Linköpings universitet) medan andra undervisade dessa ämnen som enstaka kurser eller moment i en kurs (Läkarprogrammet, Göteborgs Universitet).

När det gäller undervisningsformer användes för det mesta katedral undervisning och seminarier men det fanns även inslag av pedagogiska metoder såsom rollspel (Läkarprogrammet, Göteborg). Examination genomfördes både skriftligt och muntligt, individuellt men även i grupp.

På Göteborgs universitet ges kursen ”Mäns våld mot kvinnor” – en fristående och delvis nätbaserad kurs som i kölvattnet av #metoo och är idag mer aktuell än någonsin. Utbildningen knyter an till ett nytt lärandemål för både socionomer, psykologer, jurister, sjuksköterskor, fysioterapeuter, läkare och tandläkare: ”att visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer”. Kursen är på avancerad nivå och ges på halvfart

Grundutbildningskursen ”Med individen i fokus ur ett globalt perspektiv”, 7,5 hp som startades 2010 på Karolinska Institutet har bland sina 10 lärandemål ett som berör basala moralfilosofiska begrepp och mänskliga rättigheter.

Diskussion och rekommendationer

För närvarande är mänskliga rättigheter nämnda i Högskoleförordning (1993:100), medan de andra tre områdena inte beskrivs. Vi rekommenderar därför att mäns våld mot kvinnor, våld i hemmet och våld mot barn också ingår för att få den uppmärksamhet som behövs. Därför borde det finnas fyra områden och inte tre (mänskliga rättigheter, mäns våld mot kvinnor, våld i hemmet och våld mot barn). Kunskap om våld i vissa yrkesgrupper kan vara helt avgörande för att rädda liv. Den 1 juli 2018 blev utbildning om mäns våld mot kvinnor obligatorisk för studenter som i sina framtida yrken kommer att möta våldsutsatta och våldsutövare. Målsättningen är att studenterna ska få kunskaper om hur man kan förebygga och upptäcka våld samt vilka insatser som är verkningsfulla. I regeringens skrivelse ”Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid” (2016/17:10) framhålls att utbildning och fortbildning för berörda yrkesverksamma är en viktig förutsättning för att kunna utveckla arbetssätt och insatser som riktas till våldsutsatta och våldsutövare. Nationella kunskapscentret Barnafriad vid Linköpings universitet inrättades 2016 och har som syfte att ta fram kunskap om våld och andra former av övergrepp mot barn i syfte att förbättra förebyggande åtgärder. Ett annat fokus är att utveckla metoder för tidig upptäckt av övergrepp och erbjuda stöd till utsatta barn (<https://liu.se/organisation/liu/ike/barnaf>).

Statliga resurser bör årligen avsättas (Regeringsdirektivet/Regleringsbrev) till alla högskolor och universitet att hålla obligatorisk kurs som omfattar alla

fyra områden, inklusive kvalitetssäkring. I augusti 2017 beslutade regeringen att ändra examensbeskrivningarna i högskoleförordningen (1993:100) för fysioterapeutexamen, juristexamen, läkarexamen, psykologexamen, sjuksköterskeexamen, socionomexamen och tandläkarexamen som trädde i kraft 1 juli 2018, men har inte inneburit att några ”öronmärkta pengar” har delats ut. Däremot har regeringen gett Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att erbjuda utbildningsinsatser och kunskapsstöd för lärare och andra utbildningsansvariga vid universitet och högskolor i frågor som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Frågor om hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap, könsstympning av kvinnor, våld mot barn samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål och hbtq-personers utsatthet för våld i nära relationer ingår i uppdraget. För uppdragets genomförande fick Jämställdhetsmyndigheten använda högst 5 000 000 kronor under 2018. Uppdraget ska delredovisas senast den 31 december 2019 och slutredovisas senast den 31 mars 2020.

Nationella riktlinjer behöver utvecklas om vilken teoretisk och praktisk kunskap som bör förväntas från studenter inom hälso- och samhällsvetenskap om mäns våld mot kvinnor och våld i hemmet och våld mot barn. Därutöver behövs tydliga sätt att undervisa och undersöka dem.

När det är möjligt är det integrerade tillvägagångssättet troligen att föredra jämfört med enstaka kurser, eftersom det ger studenter möjligheter som kan ge utrymme för reflektion och fördjupning över tid också i linje med UKÄ Rapport 2015 (s. 25-36). Båda metoderna har sina egna pedagogiska fördelar. En integrerad pedagogisk metod ger studenten mer tid att reflektera och låta kunskapen inom området utvecklas och fördjupas, medan ett visst segment exponerar det valda området tydligare. Förutom dessa gemensamma nämnare finns det också skillnader i de angivna exemplen (Box 3). Vissa högskolor eller universitet visade hur undervisningen på ett eller flera av de tre områdena kan integreras genom hela utbildningen. Andra visade hur undervisning kan genomföras, fokuserad på en enstaka kurs eller motsvarande. En fördel med ett integrerat arbetssätt, enligt UKÄ:s i Rapport (2015 s. 25-36), är att det kan ge utrymme för reflektion och fördjupning över tiden.

Studierna i de deltagande länderna i MEHR-projektet har resulterat i tre rapporter inom de utvalda områdena för mänskliga rättigheter. Dessutom har en slutlig jämförande rapport tagits fram som specifikt betonar kvalitetssäkring av lärandemål och studentperspektiv. Slutligen ger ett urval av korta studentvox-popvideor röst till studentperspektivet i centrum för MEHR-projektet. För mer information: <https://english.uka.se/about-us/news--events/nyheter/2019-11-05-mehr---ukas-european-human-rights-project-completed.html>.

Intressekonflikt

UKÄ/EU betalade framtagandet av rapporten “ A Selection of Good Examples” i slutrapporten. MEHR-projektet finansieras av Erasmus + och var ett samarbetsprojekt mellan Sverige, Kroatien och Portugal, som syftade till att utveckla arbetet med lärandemål om mänskliga rättigheter i högre utbildning. Den svenska delen av projektet, som organiserades av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i samarbete med Karolinska institutet (KI), fokuserade på att bidra till utvecklingen av högre utbildningens arbete med målen för mänskliga rättigheter.

Referenser

Dahlgren L, Emmelin M, Winkvist A, Lindhgren M. Qualitative methodology for international public health. Umeå: Epidemiology and Public Health Sciences, Department of Public Health and Clinical Medicine, Umeå University; 2007.

”En nationell strategi för att bekämpa och förebygga mäns våld mot kvinnor” (Utdrag ur skrivelse 2016/17:10)

Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Educ Today*. 2004 Feb;24(2):105–12.

MEHR-projektets interimrapport inlämnad till UHT, nationellt kontor för Erasmus+. 20180227.

Regeringskansliet. 17 globala mål för hållbar utveckling. <https://www.regeringen.se/regerings-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/>

Socialstyrelsen. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. SOSFS 2014:4. <https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/20144-om-vald-i-nara-relationer/>

Socialstyrelsen. Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter. SOU: 2010:70. <https://www.regeringen.se/contentassets/3da10d176fae4352bd4ee41b4bbd971a/ny-struktur-for-skydd-av-manskliga-rattigheter-sou-201070>

Statens offentliga utredningar. Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige. SOU 2018:78. <https://www.regeringen.se/490aa7/contentassets/2522e5c3f8424df4aec78d2e48507e4f/en-strategisk-agenda-for-internationalisering.pdf>

Statens offentliga utredningar. En strategisk agenda för internationalisering. Delbetänkande av utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor. SOU 2018:3 <https://www.regeringen.se/490aa7/contentassets/2522e5c3f8424df4aec78d2e48507e4f/en-strategisk-agenda-for-internationalisering.pdf>

Statens offentliga utredningar. Internationaliseringsutredningen. U 2017:02 <http://www.sou.gov.se/internationaliseringsutredningen/>

United Nations. Universal Declaration of Human Right. 1948. <https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/eng.pdf>

Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Modernisation, Education, and Human Rights Quality assurance of learning outcomes and the student perspective Published by the Swedish Higher Education Authority (UKÄ) 2019.

Universitetskanslerämbetet (UKÄ). A gender perspective on human rights education. Assessing learning outcomes in higher education on human rights; men's violence against women and domestic violence; and violence towards children in programmes in medicine and social welfare. Swedish Higher Education Authority 2017. UKÄ Report 2017:11

Universitetskanslerämbetet (UKÄ). Hur mänskliga rättigheter, mäns våld mot kvinnor och våld mot barn beaktas i högre utbildning. Rapport 2015:25. Hämtad den 5 juli 2018 <http://www.uka.se/download/18.12f25798156a345894e4cb3/1487841874281/rapport-2015-12-01-manskliga-rattigheter.pdf>

Utbildningsdepartementet. Högskoleförordningen. 1993:100. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100

Wickström J. Mångfaldsmedveten pedagogik för universitetslärare. Uppsala universitet. Rapportserie nr 10, avd för universitetspedagogisk utveckling, maj 2011, www.pu.uu.se

Länkar:

<https://english.uka.se/about-us/news--events/nyheter/2019-11-05-mehr---ukas-european-human-rights-project-completed.html>

<https://liu.se/organisation/liu/ike/barnaf>

Vill du annonsera i Socialmedicinsk tidskrift?

En annons i Socialmedicinsk tidskrift når många olika grupper av intresserade och medvetna läsare. Det finns möjlighet att annonsera både i tidskriften och på hemsidan. Eftersom många av prenumeranterna är bibliotek och institutioner når du ut till en bred läsekrets. Bland våra läsare finns bl.a. intresserad allmänhet, tjänstemän i kommuner och landsting, politiker, personer som arbetar inom socialtjänst, vård och omsorg samt studenter och forskare vid universiteten.

Annonspriser 2020 (exkl. moms):

- Helsida baksida 7000kr
- Helsida insida 5000kr
- Helsida inlaga 4000kr
- ½ sida 3500kr
- ¼ sida 2000kr
- Webbannons 500kr/vecka
- Webbannons 1500kr/månad

Beställning av annons görs via: redaktionen@socialmedicinsktidskrift.se